

20.11.2013

B7-0497/2013 }
B7-0500/2013 }
B7-0531/2013 }
B7-0541/2013 }
B7-0544/2013 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 122 lõikele 5 ja artikli 110 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

S&D (B7-0497/2013)

PPE (B7-0500/2013)

ECR (B7-0531/2013)

ALDE (B7-0541/2013)

Verts/ALE (B7-0544/2013)

Inimõigused ja peatsed valimised Bangladeshis
(2013/2951(RSP))

**Michael Gahler, Laima Liucija Andrikienė, Cristian Dan Preda,
Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Ivo Belet, Mariya Gabriel, Bernd Posselt,
Tunne Kelam, Philippe Boulland, Jean Roatta, Eduard Kukan,
Roberta Angelilli, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Petri Sarvamaa,
Eija-Riitta Korhola, Giovanni La Via, Sergio Paolo Francesco Silvestris,
Sari Essayah, Jarosław Leszek Wałęsa, Bogusław Sonik, Anna Záborská**
fraktsiooni PPE nimel

**Véronique De Keyser, Ana Gomes, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg,
Liisa Jaakonsaari, Joanna Senyszyn, Mitro Repo, Richard Howitt,
Antigoni Papadopoulou, Marc Tarabella, Mojca Kleva Kekuš**
fraktsiooni S&D nimel

RC\1010663ET.doc

PE519.400v01-00 }
PE519.403v01-00 }
PE519.404v01-00 }
PE519.415v01-00 }
PE519.418v01-00 } RC1

**Phil Bennion, Louis Michel, Marietje Schaake, Sarah Ludford,
Charles Goerens, Robert Rochefort, Izaskun Bilbao Barandica, Jelko Kacin,
Marielle de Sarnez, Hannu Takkula, Johannes Cornelis van Baalen,
Ramon Tremosa i Balcells, Kristiina Ojuland**

fraktsiooni ALDE nimel

Jean Lambert, Barbara Lochbihler, Nicole Kiil-Nielsen, Judith Sargentini,

Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Raül Romeva i Rueda

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Charles Tannock, Ryszard Antoni Legutko, Adam Bielan

fraktsiooni ECR nimel

RC\1010663ET.doc

PE519.400v01-00 }

PE519.403v01-00 }

PE519.404v01-00 }

PE519.415v01-00 }

PE519.418v01-00 } RC1

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon inimõiguste ja peatsete valimiste kohta Bangladeshis (2013/2951(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Bangladeshis kohta, eelkõige 23. mai 2013. aasta¹, 14. märtsi 2013. aasta², 17. jaanuari 2013. aasta³, 10. juuni 2008. aasta⁴ ning 6. septembri 2007. aasta⁵ resolutsioone,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu missioonide juhtide 10. oktoobri 2013. aasta kirja, millega tähistati Euroopa surmanuhtluse vastu võitlemise päeva,
  - võttes arvesse ELi Bangladeshis delegatsiooni 12. augusti 2013. aasta avaldust Adilur Rahman Khani kinnipidamise kohta,
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Navi Pillay 6. novembri 2013. aasta avaldust Bangladeshis otsuse kohta mõista 2009. aasta verise mässuga seoses surma 152 sõdurit,
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 9. detsembril 1998. aastal vastu võetud deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta,
  - võttes arvesse Bangladeshis käsitlevat 2013. aasta üldist korrapärast läbivaatamist,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et ELil on Bangladeshiga head, pikaajalised suhted, sealhulgas partnerlus- ja arengualase koostöölepingu kaudu;
- B. arvestades, et Bangladeshis on olnud viis aastat võimul valitud tsiviilvalitsus ning riigis korraldatakse enne 25. jaanuari 2014 parlamendivalimised; arvestades, et viimase viie aasta jooksul Bangladeshis välja kujunenud suhteliselt stabiilse demokraatliku riigivalitsemise kindlustamiseks on äärmiselt oluline, et valimised oleksid vabad, õiglasel ja läbipaistval;
- C. arvestades, et praeguseks on ligikaudu 30 bangladeshlast hukkunud ja veel sadu saanud vigastada poliitilises vägivaldas, mis on kaasnud endise peaministri Begum Khaleda Zia juhitud Bangladeshis Natsionalistliku Partei (BNP) ja selle liitlase Jamaat e-Islami partei õhutusel toimuvate üldstreikidega („hartals”), mille ajendiks on nõuded, et tulevaste valimiste ajaks nimetataks ametisse mitte ühtegi erakonda esindav vahevalitsus ning et peaminister Sheikh Hasina astuks tagasi;
- D. arvestades, et nende seisakute tõttu on valitsus pärast reedet, 8. novembrit 2013 vahistanud viis kõrget opositsiooniliidrit ning BNP allikate väidete kohaselt veel ligikaudu 1000 BNP

---

¹ P7_TA(2013)0230.

² P7_TA(2013)0100.

³ P7_TA(2013)0027.

⁴ ELT C 294 E, 3.12.2009, lk 77.

⁵ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 240.

pooldajat maapiirkondades;

- E. arvestades, et senised ministrid on tagasi astunud ning et Awami Liigat esindav peaminister Hasina on teinud ettepaneku moodustada kõikide erakondade esindajaid hõlmav uus valitsus, kuid arvestades, et siiani ei ole peamine opositsioonierakond selle ettepanekuga nõustunud;
- F. arvestades, et aastate jooksul on nii BNP kui ka Awami Liiga väljendanud vahevalitsuse kasulikkuse suhtes vastakaid ja muutuvaid seisukohti, ning arvestades, et mais 2011 kuulutas ülemkohus ebaseaduslikuks põhiseaduse 15 aastat varem kehtestatud sätte, mille kohaselt sai valitud valitsus anda võimu oma valitsusaja lõpul üle ametisse nimetatud parteivälisele vahevalitsusele, kes korraldaks uued parlamendivalimised; arvestades siiski, et ülemkohus on lubanud sellist katkendlikku süsteemi kasutada veel kahe parlamendi ametiaja jooksul, et tagada „riigi ja rahva turvalisus“; arvestades, et süsteemi usaldusväärsusst kahjustas viimane, 2007.–2008. aastal sõjaväe toel võimul olnud vahevalitsus, kes ei korraldanud valimisi peaaegu kaks aastat ning saatis vangi kahe põhipartei juhid Sheikh Hasina ja Begum Khaleda Zia, samuti viimatinimetatu poja Tarique Rahmani;
- G. arvestades, et kohtu otsuse järel surus Awami Liiga läbi 15. põhiseaduse muutmise seaduse ning kaotas vahevalitsuste süsteemi, kuigi BNP juhitud opositsioon keeldus reformi toetamast;
- H. arvestades, et pärast Sheikh Hasina võimuletulekut on Bangladeshis toimunud viied piirkondlikud valimised, kus Awami Liiga on kaotanud ning millega seoses ei ole rikkumistest teada antud;
- I. arvestades, et streigid mõjutavad tõsiselt Bangladeshis ühiskonna vaesunud elanikke, kelle ellujäämine sõltub nende päevateenistusest, ning arvestades, et seisakud kõigutavad tõenäoliselt veelgi Bangladeshis habrast majandust, mis on niigi pidanud toime tulema hiljutiste traagiliste õnnetustega rõivatööstuses;
- J. arvestades, et Jamaat e-Islam õhutab streike väidetavalt selleks, et takistada partei juhtide vastu sõjakuritegude pärast algatatud kohtumenetlusi;
- K. arvestades, et 74 inimese, sh 57 sõjaväeohvitseri julma mõrvaga päädinud 2009. aasta mässu ajal sooritatud kuritegude käsitlemiseks loodud erikohus mõistis 5. novembril 2013. aastal ühe ajaloo suurima kohtumenetluse käigus surma 152 sõdurit; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik Navi Pillay väljendas surmanuhtluse määramise pärast muret, kuna teada on antud ka süüdistatavate piinamisest ning sellest, et suurel kohtuprotsessil ei austatud inimõiguste standardeid;
- L. arvestades, et kodanikuõigusi kaitsvad valitsusväliste organisatsioonide aktivistid, advokaadid, ajakirjanikud ja ametiühingute esindajad on jätkuvalt surve all, ning arvestades, et võimud ei ole alustanud kohtuväliste hukkamiste, piinamiste ja kadumiste tulemuslikku uurimist, näiteks ametiühingujuhi ja inimõiguste kaitsja Aminul Islami juhtumi puhul;
- 1. väljendab tõsist muret seoses asjaoluga, et opositsioonis olevate Bangladeshis Natsionalistliku Partei (BNP) ning Jamaat e-Islami korraldatud üldstreigid halvavad jätkuvalt Bangladeshis

RC\1010663ET.doc

PE519.400v01-00 }
PE519.403v01-00 }
PE519.404v01-00 }
PE519.415v01-00 }
PE519.418v01-00 } RC1

igapäeva elu ning et presidendivalimiste eel valitseb kahe poliitilise leeri vahel tõsine vastasseis;

2. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Bangladeshis parlamendierakondadel ei õnnestunud leppida kokku valitsusvõimu teostamises valimiseelsel perioodil, pidades silmas, et enamikes demokraatlikes riikides läbitakse see etapp ilma vahevalitsuseta; kutsub Bangladeshis valitsust ja opositsiooni üles seadma Bangladeshis huve viivitamatult esikohale ning leidma kompromissi, mis võimaldaks Bangladeshis elanikel väljendada oma demokraatlikku tahet;
3. märgib, et Bangladeshil on salliva ja mitmeusulise ühiskonna maine, ning mõistab hukka rühmad ja rühmitused, kes püüavad tekitada omakasu eesmärkidel kogukondade vahel pingeid; kutsub kõiki rühmi ja üksikisikuid üles olema sallivad ja vaoshoitud, eelkõige vahetult enne ja pärast valimisi ning nende ajal;
4. kutsub kõiki erakondi üles valimisi mitte boikoteerima, kuna see võtaks kodanikelt poliitilise valikuvõimaluse ning kahjustaks Bangladeshis sotsiaalset ja majanduslikku stabiilsust, aga ka riigi seniseid muljetavaldavaid arengualaseid edusamme (eelkõige aastatuhande arengueesmärkide, kriisijuhtimise, tööõiguse ja naiste mõjuvõimu suurendamise vallas);
5. kutsub Bangladeshis valimiskomisjoni üles tagama, et järgmiste üldvalimiste korraldus ja järelevalve on täielikult läbipaistev; toetab järgmistel üldvalimistel osaleda kavatsevate nende uute erakondade tunnustamist, kes vastavad poliitilise osaluse ja esindatuse mõistlikele kriteeriumidele;
6. kutsub kõiki erakondi üles hoiduma valimiste perioodil igasugusest vägivallast ja vägivaldale ohutamisest ning vältima 2013. aasta esimesel poolel toimunud poliitiliselt motiveeritud vägivaldsete kokkupõrgete kordumist; väljendab sellega seoses tõsist muret hiljutise poliitiliselt motiveeritud vägivalda suure puhangu pärast, milles hukkus 2013. aasta oktoobri lõpus kümneid inimesi;
7. märgib leppimise, õigluse ning 1971. aasta iseseisvussõjas sooritatud kuritegude eest vastutuselevõtmise vajalikkust; rõhutab ja toetab sellega seoses rahvusvahelise kriminaalkohtu tähtsat rolli;
8. mõistab siiski hukka asjaolu, et Bangladeshis mõistetakse surma üha rohkem inimesi ning et 2009. aastal toimunud piirivalvurite mässuga seotud isikute kohtumenetlustel mõisteti surma arvukalt kohtualuseid; nõuab õiglase kohtumõistmise ja nõuetekohase menetluse suhtes kehtestatud riiklike ja rahvusvaheliste normide kohaldamist;
9. kordab, et on kindlalt vastu surmanuhtluse kasutamisele mis tahes oludes ja juhtudel, ning kutsub Bangladeshis pädevaid asutusi üles tegema esimese sammu surmanuhtluse keelustamise teel, kehtestades hukkamistele ametliku moratooriumi;
10. kutsub Bangladeshis valitsust üles taastama soodsad tingimused Bangladeshis arengule oluliselt kaasa aidanud kodanikuühiskonna organisatsioonide, sh inimõiguste kaitsjate jaoks, et nad saaksid oma tegevust vabalt jätkata;
11. nõuab tungivalt, et Bangladeshis võimud viiksid inimõiguste kaitsjate õiguste rikkumiste, sh

ähvarduste, rünnakute, tapmiste, piinamiste ja väärkohtlemise suhtes viivitamatult läbi sõltumatu ja läbipaistva uurimise, et kõik rikkumiste toimepanijad tuvastada ja vastutusele võtta; juhib eelkõige tähelepanu ametiühingujuhi Aminul Islami ning ajakirjanike Sagar Sarowari ja Meherun Runi juhtumitele;

12. peab kiiduväärseks valitsuse ning tööandjate ja tööliste esindajatega koostöös välja töötatud Bangladeshis valitsuse ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) ühisalgatust „Töötingimuste parandamine valmisriiete sektoris”; nõuab tungivalt, et Euroopa ja rahvusvahelised rõivatootjad täidaksid Rana Plaza vabriku kokkuvarisemise järel antud lubadused ja muu hulgas Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkuleppe alusel võetud kohustused;
13. kutsub Bangladeshis valitsust üles kaotama ametiühingute registreerimisele kehtestatud 30% esindatuse nõude, laiendama tööseaduse kohaldamisala ka praegu sellest välja jäänud töötajate kategooriate hõlmamiseks, keelama tööandjate sekkumise ametiühingute siseasjadesse, laiendama tööseaduse kohaldamisala eksportkauba tootmise eritsoonidele, andma töötajate heaolu eest seisvatele ühendustele kollektiivlääbirääkimiste pidamise õiguse ning muutma nimetatud ühenduste registreerimise lihtsamaks;
14. ootab, et Bangladesh teeks ÜRO lepinguorganitega täielikku koostööd ning esitaks alalise kutse ÜRO inimõiguste nõukogu erimenetluste läbiviimiseks;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste nõukogule ning Bangladeshis valitsusele ja parlamendile.